

Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD.

Hlavný hygienik SR
Úrad verejného zdravotníctva SR
Trnavská cesta 52,
826 45 Bratislava

VEC: Žiadosť o stanovenie limitov pre metabolity pesticídov

18. máj 2018

Vážený pán hlavný hygienik,

v mene Občianskeho združenia Za našu vodu by sme Vám chceli poďakovať za Vašu promptnú reakciu zo dňa 11.5. 2018 na našu iniciatívu „TU vodu nepi!“.

Sme radi, že máte záujem o spoluprácu, ktorú aj my ochotne ponúkame. Oceňujeme aj Váš otvorený prístup v otázke atrazínu. Ako iste chápete, riešenie kontaminácie pitnej vody atrazínom nainštalovaním filtrov, je odstraňovaním dôsledkov, a nie príčiny. Naše OZ je presvedčené, že pokračovanie neriešenia ochrany podzemnej vody na Žitnom ostrove predstavuje neúnosné riziko pre kvalitu pitnej vody. Jednoduchou kontrolnou otázkou je, ako dlho bude treba filtrovať vodu a dokedy bude atrazín v zdroji pitnej vody prítomný a či sa nevyskytne o pár mesiacov ďalší pesticíd? Na toto Vám ani nám neodpovie asi nikto, pretože sme stratili kontrolu nad stavom kvality podzemnej vody na Žitnom ostrove. Monitorovacích vrtov je málo a výsledky analýz podzemnej vody nie sú spracúvané tak, aby boli použiteľné ako predikčné nástroje na účinnú kontrolu pitnej vody.

Zároveň sa na Vás obraciame so žiadosťou o dôkladné zhodnotenie noriem pre metabolity pesticídov. Ako sám iste viete, pesticídy v degradačnom procese generujú svoje metabolity. V slovenskej legislatíve majú pesticíd aj jeho metabolit normu 0.1 mikrogram na liter. V rámci našej kampane máme niektoré vzorky, ktoré pre metabolity prekračujú daný limit aj 10-násobne. Aktuálne budeme zverejňovať výsledky z Kvetoslavova, zo studne MÚ, z ktorej je zásobovaná miestna škôlka a škola. V tejto vzorke bol analyzovaný metabolit chloridazón desfenyl v koncentrácii 1 ug/L.

Sme si vedomí, že limity pre metabolity pesticídov stanovené slovenskou legislatívou sú nešpecifikované a preto výrazne odlišné od noriem v okolitých európskych krajinách. Predpokladáme preto, že ide o medzeru v slovenskej legislatíve. Veríme, že sa zhodneme na tom, že limity sú na to, aby sa dodržiavali - špeciálne tie pre pitnú vodu. Preto Vás žiadame, ako Hlavného hygienika SR, aby ste iniciovali proces prehodnotenia limitov stanovených zákonom tak, aby odrážali reálne riziká na zdravie obyvateľov. Pri aktuálnom systémovom nastavení totiž výsledky pre metabolity pesticídov spôsobujú zmätok, neistotu a nebude možné prehľadne vyhodnotiť stav pitnej vody na Slovensku.

S pozdravom,

Annamarie Velič

Predseda OZ Za našu vodu